

Európska
komisia

PRÁVA ŠTÁTNYCH PRÍSLUŠNÍKOV SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA ŽIJÚCICH V EÚ V PRÍPADE SCENÁRA BEZ DOHODY

Marec 2019

Som štátny príslušník Spojeného kráľovstva žijúci v členskom štáte EÚ. Budem mať aj po vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ právo žiť v EÚ?

Všetky členské štáty EÚ pripravujú opatrenia na zabezpečenie toho, aby štátni príslušníci Spojeného kráľovstva, ktorí majú k dátumu vystúpenia oprávnený pobyt na ich územiach, boli aj naďalej považovaní za osoby s oprávneným pobytom.

Po tom, ako Spojené kráľovstvo opustí EÚ, však štátni príslušníci Spojeného kráľovstva už nebudú občanmi EÚ a stanú sa štátnymi príslušníkmi tretej krajiny. Preto sa na vás už v zásade nebudú vzťahovať pravidlá EÚ pre voľný pohyb.

To napríklad znamená, že aj keby ste získali trvalý pobyt v členskom štáte, nepriznáva sa vám týmto právo presťahovať sa do iného členského štátu a žiť v inom členskom štáte.

Vaše práva na pobyt ako štátneho príslušníka tretej krajiny sa určia vo vnútroštátnych právnych predpisoch a smerniciach EÚ týkajúcich sa legálneho prisťahovalectva. (Pozri aj ďalšiu otázku.)

Čo by som mal ako štátny príslušník Spojeného kráľovstva urobiť, ak chcem naďalej žiť v EÚ?

Všetky členské štáty by mali byť pripravené vydať povolenia na pobyt ako dôkaz o vašom práve na pobyt v tomto členskom štáte a o vašom práve na prácu. Tieto povolenia môžu byť počas počiatočného prechodného obdobia dočasné, postupne by ich však mali nahradiť konečné povolenia v jednotnom formáte EÚ. Na získanie takéhoto povolenia na pobyt však možno budete musieť podniknúť určité administratívne kroky v závislosti od prístupu, ktorý si zvolí členský štát, v ktorom žijete. Priebežne aktualizovaný prehľad opatrení jednotlivých členských štátov nájdete na [webových stránkach Európskej komisie o pripravenosti na brexit](https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/residence-rights-uk-nationals-eu-member-states_en)¹.

Ak ste už oprávnené a nepretržite žili v členskom štáte päť alebo viac rokov a spĺňate ostatné príslušné podmienky, môžete požiadať o postavenie osoby s dlhodobým pobytom². Ak ste žili v členskom štáte EÚ menej ako päť rokov, väčšina členských štátov započíta obdobia oprávneného pobytu v danom členskom štáte do požadovaných piatich rokov. Niektoré členské štáty môžu prijímať žiadosti o takéto povolenia na pobyt už aj pred dátumom vystúpenia.

¹ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/residence-rights-uk-nationals-eu-member-states_en

² Smernica Rady 2003/109/ES o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom. Upozorňujeme, že táto smernica sa neuplatňuje v Írsku a Dánsku.

Som štátnym príslušníkom Spojeného kráľovstva; aký status bude platiť pre mojich rodinných príslušníkov, ktorí nie sú občanmi EÚ,³ no žijú v členskom štáte EÚ?

Vaši rodinní príslušníci, ktorí nie sú občanmi EÚ, už nebudú môcť požívať práva, ktoré mali na základe smernice EÚ o voľnom pohybe⁴. Nebudú môcť požívať práva na voľný pohyb v EÚ, a to ani v prípade, že ešte pred dátumom vystúpenia získali trvalý pobyt v súlade so smernicou EÚ o voľnom pohybe. Ich postavenie sa určí na základe vnútroštátnych právnych predpisov a pravidiel EÚ týkajúcich sa zlúčenia rodiny⁵.

Zoznam krokov, ktoré by mali podniknúť štátni príslušníci Spojeného kráľovstva a ich rodinní príslušníci, ktorí nie sú občanmi EÚ:

- Ak ste tak ešte neurobili, **zaregistrujte sa na príslušnom vnútroštátnom orgáne**⁶ členského štátu, v ktorom žijete, a vyžiadajte si registračné potvrdenie (v prípade štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva) alebo pobytový preukaz (v prípade rodinných príslušníkov z tretích krajín).
- **Informujte sa o opatreniach**, ktoré zavádza **váš členský štát pobytu, aby pre štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva s oprávneným pobytom** (a ich rodinných príslušníkov) **zabezpečil právo na ďalší pobyt**, a o časovom harmonograme ich vykonávania. Prehľad o prebiehajúcich prípravách jednotlivých členských štátov EÚ nájdete na [webových stránkach Európskej komisie o pripravenosti na brexit](#)⁷. V prípade záujmu o ďalšie informácie sa obráťte na príslušné [vnútroštátne orgány](#) členského štátu, v ktorom máte pobyt.
- **Vyžiadajte si** od príslušných vnútroštátnych orgánov **doklady o pobyte** hneď, ako budú k dispozícii. Je dôležité, aby ste pri ceste do zahraničia mali tieto doklady pri sebe.

Aké budem mať ako štátny príslušník Spojeného kráľovstva v členskom štáte EÚ práva, pokiaľ ide o prácu a sociálne zabezpečenie?

V prípade scenára bez dohody už nebude môcť ani vy ani vaši rodinní príslušníci využívať práva, ktoré ste požívali podľa pravidiel EÚ pre voľný pohyb, keď bolo Spojené kráľovstvo členským štátom EÚ. Vaša situácia sa bude riadiť pravidlami EÚ o štátnych príslušníkoch tretích krajín a vnútroštátnymi predpismi v dotknutom členskom štáte EÚ. Hoci sa situácia v jednotlivých členských štátoch líši, viaceré členské štáty sa pripravujú na to, že štátnym príslušníkom Spojeného kráľovstva priznajú na určité obdobie preferenčný status podľa vnútroštátnych právnych predpisov. V opačnom prípade budete musieť na to, aby ste mohli v členskom štáte EÚ i naďalej žiť a pracovať, splniť osobitné podmienky, ktoré štátnym príslušníkom tretích krajín ukladajú právne predpisy EÚ a členských štátov. Môžu sa zmeniť aj vaše práva v oblasti sociálneho zabezpečenia.

Podrobnejšie informácie o pravidlách EÚ a vnútroštátnych pravidlách v oblasti legálnej migrácie, ktoré sa v členských štátoch EÚ uplatňujú na štátnych príslušníkov tretích krajín, sú k dispozícii na [webových stránkach Európskej komisie](#)⁸ a na [Imigračnom portáli EÚ](#)⁹.

³ Rodinní príslušníci, ktorí sú buď štátnymi príslušníkmi Spojeného kráľovstva, alebo sú štátnymi príslušníkmi inej tretej krajiny.

⁴ V jednom prípade si rodinní príslušníci štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva, ktorí nie sú občanmi EÚ, môžu podľa pravidiel EÚ pre voľný pohyb ponechať svoje právo na pobyt vo svojom hostiteľskom členskom štáte aj po dátume vystúpenia: ak bolo ich právo na pobyt oddelené od práva štátneho príslušníka Spojeného kráľovstva (v tom čase občana EÚ) pred dátumom vystúpenia a teraz existuje ako nezávislé právo na pobyt. Je to možné v prípade úmrtia rodinného príslušníka, ktorý bol štátnym príslušníkom Spojeného kráľovstva, alebo v prípade rozvodu.

⁵ Smernica Rady 2003/86/ES o práve na zlúčenie rodiny.

⁶ https://europa.eu/youreurope/citizens/national-contact-points/index_en.htm?topic=living-abroad

⁷ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/residence-rights-uk-nationals-eu-member-states_en

⁸ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration_en

⁹ <https://ec.europa.eu/immigration>

Ako štátnemu príslušníkovi Spojeného kráľovstva v EÚ vám odporúčame tieto kroky:

- od orgánov členského štátu, v ktorom žijete, si vyžiadajte informácie o pravidlách a postupoch, na základe ktorých možno v danej krajine naďalej žiť a pracovať;
- vyžiadajte si doklad o období zamestnania, pobytu, štúdia a platení daní v členskom štáte, v ktorom žijete;
- okamžite požiadajte o prechodný alebo trvalý status prisťahovalca podľa vnútroštátnych pravidiel pre prisťahovalectvo.

Podrobnejšie informácie nájdete v sérii [otázok a odpovedí o dôsledkoch vystúpenia Spojeného kráľovstva z Európskej únie v prípade, že dohoda o vystúpení nebude ratifikovaná](#)¹⁰.

Aký bude môj status, ak som zároveň štátnym príslušníkom Spojeného kráľovstva aj občanom členského štátu EÚ?

Ak máte štátnu príslušnosť Spojeného kráľovstva a zároveň aj členského štátu EÚ, budete i naďalej občanom EÚ na základe vašej štátnej príslušnosti členského štátu EÚ. Plne si zachováte svoje právo na slobodný pohyb a pobyt podľa pravidiel EÚ pre voľný pohyb.

Príklad: Ak máte štátnu príslušnosť Spojeného kráľovstva a zároveň aj Španielska a študujete vo Francúzsku, vaše právo žiť a študovať vo Francúzsku budete môcť požívať podľa pravidiel EÚ pre voľný pohyb aj po dátume vystúpenia, pretože zostávate občanom EÚ.

Aký bude môj status, ak som štátnym príslušníkom Spojeného kráľovstva žijúcim v členskom štáte EÚ, ktorého rodinný príslušník je občanom EÚ?

To závisí od toho, či má občan EÚ, ktorého ste rodinným príslušníkom (napr. váš manžel/manželka), pobyt v členskom štáte, ktorého je štátnym príslušníkom.

Občan EÚ pobývajúci v inom členskom štáte, než je členský štát, ktorého je štátnym príslušníkom, je „migrujúcim občanom EÚ“. Ak ste rodinným príslušníkom „migrujúceho občana EÚ“, budete požívať práva podľa pravidiel EÚ pre voľný pohyb, ktoré sú odvodené od práv migrujúceho občana EÚ¹¹.

Príklad: Štátny príslušník Spojeného kráľovstva je ženatý s občiankou Česka. Pred dátumom vystúpenia pracovali obaja v Nemecku a každý z nich požíval vo svojom mene právo na pobyt podľa smernice EÚ o voľnom pohybe. Po dátume vystúpenia sa tam môže štátny príslušník Spojeného kráľovstva naďalej zdržiavať a pracovať ako akýkoľvek iný štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je rodinným príslušníkom migrujúceho občana EÚ.

To môže za určitých okolností platiť aj v členskom štáte, ktorého štátnym príslušníkom je občan EÚ, ak sa tam občan EÚ vrátil z iného členského štátu, v ktorom mal pobyt.

Ak ste však rodinným príslušníkom občana EÚ, ktorý je štátnym príslušníkom členského štátu, v ktorom žijete, a ktorý si nikdy neuplatnil práva na voľný pohyb (t. j. nemigrujúci občan EÚ), tak nebudete požívať práva podľa pravidiel EÚ pre voľný pohyb. Vaše práva sa určujú na základe právnych predpisov EÚ a členských štátov v oblasti prisťahovalectva.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/contingency-ganda_en.pdf

¹¹ V čase, keď žil občan EÚ v inom členskom štáte, musel byť rodinný vzťah k štátnemu príslušníkovi Spojeného kráľovstva už založený.

Budem ako štátny príslušník Spojeného kráľovstva žijúci v členskom štáte EÚ stále môcť voliť a uchádzať sa ako kandidát o zvolenie v komunálnych voľbách?

Po dátume vystúpenia už na základe práva EÚ nebudete mať právo voliť v komunálnych voľbách v členskom štáte, v ktorom žijete.

Je na každom členskom štáte EÚ, aby určil, či sa môžete zúčastniť na komunálnych voľbách ako štátny príslušník tretej krajiny a aké sú podmienky takejto účasti. Členský štát, v ktorom žijete, sa tak môže rozhodnúť, že vám udelí volebné práva ako akémukoľvek inému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo na základe reciprocity. V členskom štáte, v ktorom žijete, by ste si mali overiť, či máte hlasovacie právo v komunálnych voľbách.

Ak ste boli zvolený do konkrétnej funkcie miestnej samosprávy v členskom štáte, v ktorom žijete, mali by ste si na príslušných orgánoch tohto členského štátu overiť, či ste podľa vnútroštátnych právnych predpisov daného členského štátu oprávnený pôsobiť v tejto funkcii až do konca svojho mandátu.

Budem ako štátny príslušník Spojeného kráľovstva žijúci v členskom štáte EÚ stále môcť voliť a uchádzať sa ako kandidát o zvolenie vo voľbách do Európskeho parlamentu?

Ako štátny príslušník Spojeného kráľovstva podľa práva EÚ po dátume vystúpenia už nemáte právo voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu ani sa uchádzať o zvolenie. Toto právo si však môžete zachovať v komunálnych voľbách, ak sa tak stanovuje vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

Úrad pre publikácie

© Európska únia, 2019

Opakované použitie je povolené len s uvedením zdroja.

Politiku opätovného použitia dokumentov Európskej únie upravuje rozhodnutie 2011/833/EÚ (Ú. v. EÚ L 330, 14.12.2011, s. 39).

Print ISBN 978-92-76-00572-8 doi:10.2775/205251 NA-03-19-141-SK-C
PDF ISBN 978-92-76-00559-9 doi:10.2775/291401 NA-03-19-141-SK-N